

om end nok saa ringe Udvidelse, saa bliver der for Staten, saavidt jeg seer, kun 2 Hensyn tilbage, som maatte bestemme Statens Optraeden i dette Anliggende. Det maa være Staten magtpaaliggende, deels at sørge for at Børnene i saadanne Ægtefæder overhovedet faae en religiøs Opdragelse, og at det er saaledes bestemt, at der er en Regel, for at kontrollere dette. Dernæst maa det være Staten magtpaaliggende at ordne Forholdet for Ægtefællerne saaledes, at saavidt muligt Tvist og Forargelse undgaaes, og at hvor Tvisten ikke kan afgjøres uden ved Indgriben ad Rettens og Lovens Vej, at der da ikke savnes en Norm for denne Indgriben. Naar man holder fast herved, saa aabner der sig to Veie, ad hvilke Lovgivningen kan gaae; den kan nemlig enten forsøge at fastsætte Regler, som overalt skulle gjælde, saa at Intet overlades til Overenskomst, men Alt allerede er afgjort ved Loven; eller den kan gaae ud paa at stille en Overenskomst med fri Afgivelse fra Forældrenes Side i Spidsen. Den første Vej troer jeg stemmer hverken med Grundlovens Aand eller kan anses for at føre til et for den religiøse Opdragelse tilfredsstillende Resultat. Man maa altsaa, troer jeg, følge den anden Vej og sige: Forældrene, som indgaae saadanne Ægtefæder, maae vel overveie denne Sag selv i Forveien, eller sige: det er bedst og ønskeligt, at de træffe en Overenskomst, og man er ikke berettiget til at gribe ind deri, og naar dette stilles i Spidsen, saa bliver der blot at søge en Regel for de Tilfælde, hvor en saadan Overenskomst ikke er truffen førend Ægtefædets Indgaaelse eller siden, og naar der spørges om slige Regler, saa have de Forsøg, som ere gjorte paa at opstille dem, igjen deelt sig i to Retninger. Man har enten søgt at faae en ydre Regel, der deelte Børnene, eller man har søgt at sætte en Villesbestemmelse af denne Art ifødetfor Overenskomsten. I en Mængde fremmede Lovgivinger, navnlig i forskellige tydske Stater, hvor Bestemmelser af denne Art paa Grund af Confessionsforholdene i Tydskland hyppigt forekomme, er man gaaet den første Vej, og har bestemt, at Sønerne skulde opdrages i saa Tilfælde i Fædrenes og Døtrene i Mødrenes Troes-

bestemmelse. Ligesom denne Bestemmelse nu synes mig at gribe lidt mere indskrænkende ind, end det er ønskeligt og nødvendigt, saaledes troer jeg ogsaa, at en saadan ligesom mekanisk Deling ofte kunde gribe forstyrrende ind med Hensyn til den virkelige religiøse Opdragelse, ved at henvise Opdragelsen af Børnene af det ene eller det andet Køn til en Side, hvor der ikke vil blive sørget synderligt for dem, og denne Regel medfører derhos i alle Tilfælde en større Adskillelse, end det i og for sig selv for Børnenes Skyld er ønskeligt. Jeg troer altsaa, at man bør gaae en anden Vej, som ogsaa er valgt paa flere Steder, og som er i større Conseqvents med selve det første Hovedprincip, at lade en Overenskomst afgjøre Sagen. Man stiller da Sagen saaledes, at hvor en Overenskomst mellem begge Ægtefæller ikke kan komme tilveie, der spørger man, hvor Familiemyndigheden nærmest maa anses at hvile, og man gaaer da ud fra, at denne hviler i Faderens Haand eller i dens Haand, som i ethvert Tilfælde træder i Faderens Sted. Ligesom dette er conseqvent, saaledes troer jeg ogsaa, at det praktisk fører til det bedste Resultat og i Almindelighed til den Genhed i Opdragelsen og i hele Familielivet, som fra Statens almindelige Standpunkt maa erkendes for ønskelig, uden at der tages begunstigende eller ikkebegunstigende Hensyn til nogen enkelt Troesbestemmelse. Naar jeg skulde paabe- raabe mig en Analogi i den bestaaende Lovgivning herfor, saa er det dette Princip, der har gjort sig gjældende i hvad man kunde kalde den almindelige tydske Rigslovgivning herom, ligesom det ogsaa er det Princip, som væsentlig gjælder i den franske Lovgivning, hvor Bestemmelserne om dette Tilfælde ere udgaaede næsten i udtrykkelig Form, fordi Fædrenemyndighedens Udøvelse i Almindelighed indbefatter de herhenhørende Bestemmelser. Der er i Udkastet kun tilføiet to Begrændsninger for den frie Familiebestemmelse i denne Sag, og to Bestemmelser, som jeg troer ville anerkendes for at være af den Art, at de paa ingen Maade træde i veien for Samvittighedsfriheden eller paa nogen Maade berøre den religiøse Overbeviisning hos vedkommende Ægtefæller, og den første troer jeg